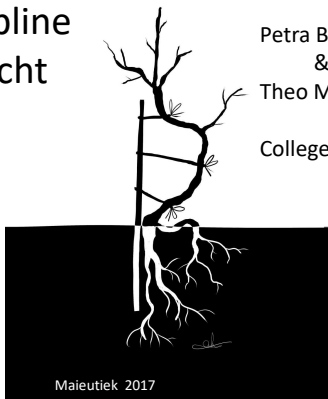

Discipline Toezicht en Straf

Petra Bolhuis
&
Theo Meereboer
College-6

Maieutiek 2017

Middelen voor een goede dressuur

- Tussen de tweede helft van de 17de eeuw en de eerste helft van de 18de eeuw start de disciplinerende als iets dat de mens produceert.
- Al in begin 17de eeuw schrijft iemand dat discipline de kunst van dressuur is. De veranderingen staan voor de deur. (237)

Maieutiek 2017-DTSCollege 6

Hiërarchisch toezicht

- Techniek speelt een rol; De telescoop (begin 17de eeuw in Nederland uitgevonden, Newton gebruikt midden 17de eeuw een spiegeltelescoop.
- Het zichtbaar maken en zichtbaar zijn is in de aandacht. De legerplaats is een ideaalmodel voor vele vormen van observatie.
- Architectuur wordt een belangrijk deel van dressuur technieken. De macht wordt hierdoor minder fysiek uitgeoefend.

Maieutiek 2017-DTSCollege 6

De normaliserende sanctie 1

Het gaat hier om een indeling van gedragingen die te onbelangrijk zijn om in het strafsysteem een plaats te krijgen, maar hier een eigen gebied krijgen van belang. Er ontstaat een pseudowetgeving met rechtspraak en sancties naast en buiten de wet.

Alles op het gebied van tijd, activiteit, gedrag, gesprek, lichaam en seksualiteit valt eronder. (vlijt en gedrag)

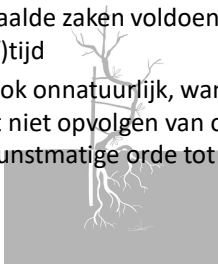
Alles kan als straf benut worden; van kilheid tot verlies van functie, van vernedering tot klussen doen.

Maieutiek 2017-DTSCollege 6

De normaliserende sanctie 2

Straf is een enerzijds een natuurlijk gegeven; je moet aan bepaalde zaken voldoen binnen een bepaalde (leef)tijd

Maar straf is ook onnatuurlijk, want het is het gevolg van het niet opvolgen van onnatuurlijke regeltjes, de kunstmatige orde tot op het fijnste niveau.

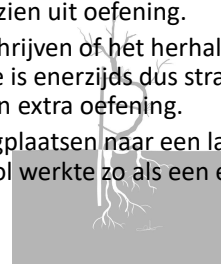
Maieutiek 2017-DTSCollege 6

De normaliserende sanctie 3

Straf dient vooral ter correctie. Straf bestaat dan ook ideaal gezien uit oefening.

Strafregels schrijven of het herhalen van een mislukte actie is enerzijds dus straf, maar anderzijds een extra oefening.

Ook het terugplaatsen naar een lager klasse in leger of school werkte zo als een extra herhaling.

Maieutiek 2017-DTSCollege 6

De normaliserende sanctie 4

Straf maakt deel uit van een heel patroon van sancties en beloningen.

Deze worden zorgvuldig bijgehouden en kunnen ook worden uitgeruild.

Door de boekhouding wordt er ook een kennis over het subject vastgelegd.

Maleutiek 2017-DTScollege 6

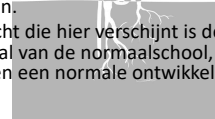
De normaliserende sanctie 5

Straffen leidt tot een indeling in klassen die bepaalde straffen kunnen ondergaan, maar het einddoel is een kennisveld van mensen die binnen de klasse waartoe ze behoren zich zoveel mogelijk hetzelfde gedragen.

Het straffen werkt tegengesteld aan de gerechtelijke straffen;

- Daar een wet die iedereen geacht wordt te kennen en bij overtreding eenzelfde sanctie;
- Hier een onderverdeling in straffen die juist normaliserend bedoelen te zijn.

Deze nieuwe macht die hier verschijnt is de macht van de norm; het normaal van de normaalschool, het normaal van normaal gedrag en een normale ontwikkeling.

Maleutiek 2017-DTScollege 6

Het examen

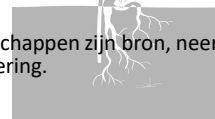
1. Het examen keert de zichtbaarheid van de machtsuitoefening om. Degene die wordt gedisciplineerd is zichtbaar (blz. 260)
2. Het examen betreft ook de individualiteit in het documentaire domein. Het vastleggen van mensen en hun gedragingen is een vorm van objectivering en formalisering van het individu. Menswetenschappen komen hier tot stand. Individuele ziektebeschrijvingen leiden zo tot Diagnostiek en behandelprotocollen en individuele leerling rapportage en examens leiden tot leerlingvolgsystemen) en daar worden de individuen vervolgens weer op onderzocht.
3. Het examen met alle begeleidende documentatie maakt van ieder individu een geval. Het was lange tijd een privilege om de hele dag bekeken te worden. Maar nu is de gewone man in het oog; ieder wordt gezien, beschreven, ingevoegd in een comparatief systeem en daarmee wordt iemand een plek in de orde toegekend.

Maleutiek 2017-DTScollege 6

Het geproduceerde subject

“We moeten ophouden de effecten van de macht steeds in negatieve termen te omschrijven, als zou ze enkel 'uitsluiten', 'onderdrukken', 'terugdringen', 'censureren', 'abstraheren', 'maskeren' en 'verhullen'. In werkelijkheid is de macht productief; ze produceert realiteit, ze produceert object-gebieden en waarheidsrituelen. Het individu en de kennis daarover zijn het resultaat van deze productie.” (269)

De menswetenschappen zijn bron, neerslag en methode van de disciplinerende.

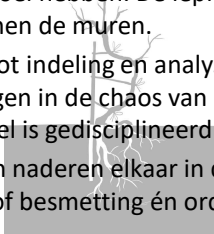
Maleutiek 2017-DTScollege 6

Lepra en pest, twee modellen

Lepra leidt tot ordeningen die uiteindelijk zuivering als doel hebben. De leprozen buiten de gezonden binnen de muren.

De pest leidt tot indeling en analyses die een orde aanbrengen in de chaos van de besmetting en het einddoel is gedisciplineerd gedrag.

Deze modellen naderen elkaar in de uitsluiting; geen contact of besmetting én orde en kennis.

Maleutiek 2017-DTScollege 6

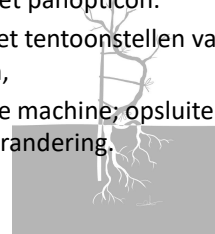
panopticon

Bentham (1748 – 1832) is een Utilitarist.

Hij bedenkt het panopticon.

Dierentuin; het tentoonstellen van de uitgesloten en,

Experimentele machine; opsluiten moet leiden tot gedragsverandering.

Maleutiek 2017-DTScollege 6